

Koncept za medpredmetno vsebino domoljubje

Različica 1.0

December, 2013

KONCEPT ZA MEDPREDMETNO VSEBINO DOMOLJUBJE

1. Uvod

Pričujoči dokument je koncept za vključevanje domoljubnih vsebin v osnovnošolske in srednješolske predmete ter izbirne predmete in vsebine, interesne dejavnosti, skratka, v celotni šolski prostor, kjer je čas tudi za počitek, odmor, druženje in igro. Dokument je s prilagoditvami uporaben tudi za vrtec.

Domoljubje je vrednota, ki jo moramo načrtno gojiti v družini, šoli in državi. Vrtec, osnovna šola, srednja šola in univerza so prostori, kjer domoljubje ne sme manjkati. Zato je namen gradiva spodbuditi prisotnost domoljubnih vsebin v omenjenih okoljih in dati ustrezen okvir za njihovo uvajanje.

Šola učence in dijake vodi do znanja in spretnosti, jim omogoča pridobivati socialne kompetence, jim skupaj s starši pomaga usvajati vrednote ter jih vodi na poti pridobivanja vrlin. Zavest o tem, da obstaja družina, ki človeku nudi podporo v dobrem in slabem, in da obstaja domovina, kjer je sprejet in razumljen, vodi k načelu, da je država okvir domovine, pomoč posamezniku in raznoterim socialnim skupnostim. Domoljubje je torej eden izmed pomembnih temeljev, na katerem slonita duhovna in materialna blaginja ter državljanska zavest. Koncept je podprt z gradivi na spletni strani, priručnikom, mejniki v slovenski zgodovini in šolskim koledarjem. Uporaba vsega naštetega skupaj lahko šoli pomembno pomaga pri razvijanju ene izmed univerzalnih vrednot – ljubezni do domovine.

2. Načela

Razvijanje domoljubja je zamišljeno kot medpredmetna vsebina z učnim načrtom, na podlagi katerega lahko učitelji ali vodstva šol izvajajo ali organizirajo aktivnosti, ki vodijo v uresničevanje spodaj navedenih ciljev.

Vsebine, povezane z domoljubjem, je možno izvajati kot samostojne vsebine, zlasti pri predmetih, kot so slovenščina, etika in domovinska ter državljanska vzgoja, zgodovina, geografija, sociologija, materinščina. Možno jih je vključevati v vsebine in dejavnosti ter jih udejanjati predvsem skozi različne didaktične načine pri vseh predmetih.

Priporočljivo je, da si dejavnosti, povezane z domoljubjem, sledijo skozi celo šolsko leto in da so vključene v letni delovni načrt šole. Lahko jih seveda po svoji presoji v svoje delo vključujejo tudi posamezni učitelji. V dejavnosti je treba vključevati vse učence in dijake, priporočljivo pa je vključevati tudi njihove starše.

Delo z učenci in dijaki naj bo prilagojeno njihovi starosti in stopnji razvoja, pristop pa naj bo takšen, da so učenci in dijaki motivirani in čim samostojneje izvajajo dejavnosti, individualno ali skupinsko.

Tako kot pri drugih predmetih je treba tudi pri tej medpredmetni vsebini omogočati, da učenci in dijaki razvijajo kritično mišljenje.

3. Cilji

- Razvoj domoljubne zavesti pri vseh učencih in dijakih.
- Razvoj kulturnih kompetenc, temelječih na domoljubju.
- Razvoj kritičnega mišljenja s posebnim poudarkom na človekovih pravicah in demokraciji.
- Razvoj empatičnosti, tovarištva, pripadnosti in ponosa na domovino.
- Poznavanje mejnikov, ki so v zgodovini vplivali na nastanek slovenske države.
- Povezovanje današnjega trenutka z zgodovinskimi dogodki kot možnimi vzroki razvoja dogodkov v sodobni Sloveniji.

4. Priporočene dejavnosti po obdobjih v šolskem letu

OBDOBJE	DEJAVNOST/ TEMATIKA	MOŽNI NAČINI
Začetek šole (september, oktober)	<i>Vrednote, slovenščina kot temelji domovine in države</i>	
	Slovesen prvi dan šole – začetek leta, s himno in zastavo – šola izbere vrednote, ki jim bo posvečala v šolskem letu posebno pozornost in zlasti vrednoto, povezano z domoljubjem.	Šolska proslava, recital dramskega igralca ali učitelja/-ev.
	Teden slovenske knjige v šoli – predstavitev počitniškega branja sošolcem, zlasti v povezavi z domovino, pomen slovenščine za suverenost naroda, pomen ustrezne rabe slovenščine.	Projekti, plakati, kulturni večer, vključevanje v različne predmete, povezava z zamejskimi Slovenci ali izseljenci.
	Suverenost temelji na kulturi in blagostanju, npr. o nastanku slovenske vojske in slovenskega denarja.	Pouk zgodovine, projekti finančne pismenosti, pričetek izdelave raziskovalnih ali seminarskih nalog, didaktični pristopi pri matematiki.
November, december	<i>Država kot porok demokracije in temeljno orodje za uresničevanje narodove suverenosti</i>	
	Demos – pot v demokracijo	Ekskurzije, raziskovalne in seminarske naloge, vabilo gostu, npr. udeležencu dogodkov ob nastanku Demosa; debatni krožki. Nabava knjig o razvoju demokracije za šolsko knjižnico.
	Odločitev za plebiscit in izvedba ter rezultati plebiscita o samostojnosti Slovenije	Raziskovalne in seminarske naloge o zgodovinskih okoliščinah plebiscita za samostojnost Slovenije. Kulturni dan, povezan z zgodovinsko odločitvijo o

OBDOBJE	DEJAVNOST/ TEMATIKA	MOŽNI NAČINI
		<p>samostojnosti Slovenije; obisk muzeja.</p> <p>Pouk zgodovine in raziskovalne in seminarske naloge – vsi slovenski plebisciti.</p> <p>Proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti.</p>
	Sprava v Sloveniji – mesec prijateljstva	Pouk zgodovine in raziskovalne in seminarske naloge, npr. obisk grobov padlih v 1. in 2. svetovni vojni, množičnih grobišč, grobov, padlih za Slovenijo.
<i>Februar</i>	<i>Kultura kot temelj državnosti, Slovenija v svetu</i>	
	Slovenščina, moj jezik in moj ponos	Proslava, kulturni dan/ večer, eseji.
	Umetnost Slovenk in Slovencev v luči svetovne umetnosti	Projekti, kulturni dan, raziskovalne in seminarske naloge, pouk slovenščine, pouk umetnosti.
	Slovenci po svetu v svetovni zgodovini in sodobnosti, njihova dela in dosežki	Raziskovalne in seminarske naloge, pouk družboslovnih in naravoslovnih predmetov.
	Priznanje Slovenije kot suverene države	Raziskovalne in seminarske naloge, pouk tujih jezikov in drugih družboslovnih predmetov, obisk zunanjega ministrstva.
	Slovenska osamosvojitve	Odkrivanje pisnih in dokumentarnih virov o osamosvojitvenih procesih, zapisi pričevanj ob obiskih veteranov.
Konec šole (maj, junij)	<i>Demokracija in človekove pravice; Moja država</i>	
	Človekove pravice – razvoj in upoštevanje vrednote	Seminarske naloge o uresničevanju človekovih pravic v Sloveniji, pouk književnosti, zgodovine, etike, književnosti, pogovori in ekskurzije na povojna grobišča.
	Rojstvo države – od Karantanije do Slovenije	Seminarske in raziskovalne naloge, pouk slovenščine, zgodovine, geografije, umetnosti.
	Simboli države – grb, zastava, himna	Seminarske in raziskovalne naloge, pouk slovenščine, zgodovine, geografije, umetnosti, šport kot način življenja in ponos države.

OBDOBJE	DEJAVNOST/ TEMATIKA	MOŽNI NAČINI
	Vojna za Slovenijo in neodvisnost Slovenije	Proslava, himna, športne igre, obisk vojašnice, vojaškega muzeja

5. Izvajalci medpredmetne vsebine

Izvajalci medpredmetne vsebine Domoljubje so lahko vsi učitelji in drugi strokovni delavci, ob njih pa tudi vabljeni gostje iz vrst staršev ali drugi, npr. udeleženci vojne za Slovenijo ali slovenski športniki mednarodnega slovesa.

6. Ocenjevanje

Ocenjevanje izvedejo učitelji v skladu s cilji oziroma standardi predmetov. Medpredmetna vsebina se ne ocenjuje, priporočljivo pa je nagraditi dobre raziskovalne in seminarske naloge, plakate, jih razstaviti in uvrstiti poročila o izvedenih dejavnostih medpredmetne vsebine v pedagoška poročila.

Priloge:

- Mejniki v slovenski zgodovini
- Priročnik dobrih praks vključevanja domoljubja v pouk in življenje šole
- Koledar dogodkov v šolskem letu

VSO